

Přílohy

Příloha 1 – Kartičky.

KOLONIZACE	Proces obsazování a osidlování cizích území.
ZÁMOŘSKÉ OBJEVY	Expedice, které začaly v 15. století a vedly k objevování a mapování nových území, které byly Evropanům neznámé.
KOLONIALISMUS	Politická a ekonomická kontrola jedné země nad jinou zemí nebo oblastí.
KOLONIÁLNÍ MOCNOSTI	Evropské země, které v období od 15. do 20. století ovládaly a vykořisťovaly rozsáhlá území v Africe, Asii, Americe, Oceánii. Jednalo se o Portugalsko, Španělsko, Velkou Británii, Francii, Nizozemsko, Belgii, Německo, Itálii.

<p>BÚRSKÉ VÁLKY</p>	<p>Konflikty mezi Britským impériem a Búry v Jižní Africe na konci 19. a na počátku 20. století.</p>
<p>KONFISKACE MAJETKU</p>	<p>Zabavování majetku domorodých obyvatel kolonizátory.</p>
<p>INTERNAČNÍ TÁBORY</p>	<p>Zařízení určené k nucenému pobytu civilních osob na základě politických, etnických nebo jiných kritérií.</p>
<p>IMPERIALISMUS</p>	<p>Politika rozšiřování moci a vlivu jedné země nad jinými zeměmi prostřednictvím diplomacie nebo vojenské síly.</p>
<p>PRÁVO SILNĚJŠÍHO</p>	<p>Koncept, že mocní mají právo ovládat slabší, často používán k ospravedlnění kolonialismu a imperialismu.</p>

NACISMUS	Totalitní ideologie založená na extrémním socialismu, rasové čistotě a totalitní kontrole.
KONCENTRAČNÍ TÁBORY	Zařízení sloužící k internaci a často i likvidaci vězňů bez soudního řízení, používané zejména nacistickým Německem.
RASOVÁ NADŘAZENOST	Přesvědčení, že jedna rasa je přirozeně lepší nebo nadřazená ostatním.

Příloha 2 – Zápis.

KOLONIZACE	Proces obsazování a osidlování cizích území.
ZÁMOŘSKÉ OBJEVY	Expedice, které začaly v 15. století a vedly k objevování a mapování nových území, které byly Evropanům neznámé.
KOLONIALISMUS	Politická a ekonomická kontrola jedné země nad jinou zemí nebo oblastí.
KOLONIÁLNÍ MOCNOSTI	Evropské země, které v období od 15. do 20. století ovládaly a vykořisťovaly rozsáhlá území v Africe, Asii, Americe, Oceánii. Jednalo se o Portugalsko, Španělsko, Velkou Británii, Francii, Nizozemsko, Belgie, Německo, Itálii.
BÚRSKÉ VÁLKY	Konflikty mezi Britským impériem a Búry v Jižní Africe na konci 19. a na počátku 20. století.
KONFISKACE MAJETKU	Zabavování majetku domorodých obyvatel kolonizátory.
INTERNAČNÍ TÁBORY	Zařízení určené k nucenému pobytu civilních osob na základě politických, etnických nebo jiných kritérií.
IMPERIALISMUS	Politika rozšiřování moci a vlivu jedné země nad jinými zeměmi prostřednictvím diplomacie nebo vojenské síly.
PRÁVO SILNĚJŠÍHO	Koncept, že mocní mají právo ovládat slabší, často používán k ospravedlnění kolonialismu a imperialismu.
NACISMUS	Totalitní ideologie založená na extrémním socialismu, rasové čistotě a totalitní kontrole.
KONCENTRAČNÍ TÁBORY	Zařízení sloužící k internaci a často i likvidaci vězňů bez soudního řízení, používané zejména nacistickým Německem.
RASOVÁ NADŘAZENOST	Přesvědčení, že jedna rasa je přirozeně lepší nebo nadřazená ostatním.

Příloha 3 – Přiřazování k pojmům.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

- 1)KOLONIZACE** a)Přesvědčení, že jedna rasa je přirozeně lepší nebo nadřazená ostatním.
- 2)ZÁMOŘSKÉ OBJEVY** b)Zařízení sloužící k internaci a často i likvidaci vězňů bez soudního řízení, používané zejména nacistickým Německem.
- 3)KOLONIALISMUS** c)Totalitní ideologie založená na extrémním socialismu, rasové čistotě a totalitní kontrole.
- 4)KOLONIÁLNÍ MOCNOSTI** d)Expedice, které začaly v 15. století a vedly k objevování a mapování nových území, které byly Evropanům neznámé.
- 5)BÚRSKÉ VÁLKY** e)Koncept, že mocní mají právo ovládat slabší, často používán k ospravedlnění kolonialismu a imperialismu.
- 6)KONFISKACE MAJETKU** f)Proces obsazování a osidlování cizích území.
- 7)INTERNAČNÍ TÁBORY** g)Politika rozšiřování moci a vlivu jedné země nad jinými zeměmi prostřednictvím diplomacie nebo vojenské síly.
- 8)IMPERIALISMUS** h)Zařízení určené k nucenému pobytu civilních osob na základě politických, etnických nebo jiných kritérií.
- 9)PRÁVO SILNĚJŠÍHO** i)Konflikty mezi Britským impériem a Búry v Jižní Africe na konci 19. a na počátku 20. století.
- 10)NACISMUS** j)Politická a ekonomická kontrola jedné země nad jinou zemí nebo oblastí.
- 11)KONCENTRAČNÍ TÁBORY** k)Evropské země, které v období od 15. do 20. století ovládaly a vykořisťovaly rozsáhlá území v Africe, Asii, Americe, Oceánii. Jednalo se o Portugalsko, Španělsko, Velkou Británii, Francii, Nizozemsko, Belgie, Německo, Itálii.

12) RASOVÁ NADŘAZENOST I) Zabavování majetku domorodých obyvatel kolonizátory.

Příloha 4 – Práce s textem¹.

Text A

Britský Kolonialismus a Internační Tábor v Bloemfonteinu

Britský kolonialismus představuje jedno z nejvýznamnějších a nejvlivnějších období v historii. Od 16. do 20. století rozšířilo Britské impérium své území na všechny kontinenty, což mělo zásadní dopad na kultury, ekonomiky a politické systémy mnoha zemí.

Kolonialismus Británie započal v 16. století, kdy byly zakládány první kolonie v Severní Americe a Karibiku. Tyto kolonie vznikaly z několika důvodů. Ekonomické zájmy byly zásadní, protože kolonie poskytovaly suroviny jako tabák, bavlnu a cukr, které byly v Evropě velmi žádané. Důležité byly také strategické důvody, jelikož kolonie umožňovaly Británii rozšiřovat svůj vliv a kontrolovat klíčové námořní trasy. Šíření křesťanství bylo dalším důvodem, kdy britští misionáři vnímali kolonizaci jako příležitost pro šíření své víry.

V 18. a 19. století zažívalo Britské impérium svůj vrchol. Británie ovládla Indii, části Afriky, Austrálie a další území po celém světě. Impérium se stalo známým jako „říše, nad kterou slunce nikdy nezapadá“, což odráželo jeho globální rozměr. Přestože britská nadvláda přinesla některým regionům modernizaci a industrializaci, způsobila také mnoho utrpení. Domorodé kultury byly často potlačovány, lidé vykořisťováni a mnohdy docházelo ke konfliktům.

Internační Tábor v Bloemfonteinu

Jedním z temných období britského kolonialismu byla druhá búrská válka (1899-1902), během níž byly zřízeny internační tábory v Jižní Africe, včetně tábora v Bloemfonteinu. Válka probíhala mezi Britským impériem a búrskými osadníky holandského původu. Konflikt vznikl kvůli kontrole nad územím bohatým na zlato a diamanty.

Internační tábor v Bloemfonteinu byl původně určen pro rodiny búrských vojáků, ale rychle se stal přeplněným a nevyhovujícím, což vedlo k nedostatečným hygienickým podmínkám. Latríny byly často nevyhovující a zásobování vodou bylo nedostatečné. Kvůli špatným hygienickým podmínkám se rychle šířily nemoci, jako tyfus, úplavice a spalničky.

Strava v táboře byla nedostatečná a nekvalitní, většinou se skládala z kukuřičné kaše, která neposkytovala dostatek živin. Podvýživa byla běžná, zejména mezi dětmi, což vedlo k vysoké úmrtnosti. Zdravotní péče byla nedostatečná a nebyl dostatek léků ani lékařského

---

¹ Text vytvořen na základě učebnice: Čapka, František a Vykoupil, Libor. *Dějepis: vzdělávací oblast Člověk a společnost*. 3., aktualiz. vyd. Ilustroval Petr Modlitba. *Duhová řada*. Brno: Nová škola, 2013. a knihy: Pitzer, Andrea. *Jedna dlouhá noc: obecné dějiny koncentračních táborů*. Přeložil Radim Klekner. Brno: Host, 2019.

personálu. Nemoci, které by za normálních okolností byly léčitelné, vedly k úmrtí kvůli nedostatku lékařské péče.

Vězni byli často nuceni vykonávat těžkou práci, jako je stavba infrastruktury v táboře nebo práce na polích. Tresty za neuposlechnutí rozkazů byly tvrdé a často zahrnovaly fyzické tresty nebo omezování potravinových přidělů.

Důsledky britského kolonialismu jsou dodnes patrné v mnoha bývalých koloniích. Kolonialismus přinesl modernizaci a technologický pokrok, ale také způsobil hluboké sociální a ekonomické nerovnosti. Mnoho zemí se dodnes potýká s důsledky vykořisťování a kulturního potlačování. Internační tábory, jako ten v Bloemfonteinu, jsou bolestnou kapitolou této historie a připomínají nám, jaké následky může mít neomezená moc a dominance jednoho národa nad druhým.

Úkol 1: Doplňte následující věty.

Britský kolonialismus představuje jedno z nejvýznamnějších a nejvlivnějších období v _____. Kolonialismus Británie započal v _____ století, kdy byly zakládány první kolonie v _____ a _____. Kolonie vznikaly z několika důvodů, včetně _____, _____ a _____. V 18. a 19. století zažívalo Britské impérium svůj _____. Jedním z temných období britského kolonialismu byla druhá _____ válka.

Úkol 2: Vyberte správnou odpověď.

Internační tábor v Bloemfonteinu byl původně určen pro:

- a) britské vojáky
- b) rodiny búrských vojáků
- c) domorodé obyvatele

Strava v táboře se většinou skládala z:

- a) rýže
- b) kukuřičné kaše
- c) brambor

Kvůli špatným hygienickým podmínkám se rychle šířily:

- a) nemoci jako tyfus, úplavice a spalničky
- b) chřipka a nachlazení
- c) malárie a horečka dengue

Úkol 3: Pravda nebo lež?

Kolonialismus Británie započal v 18. století. (Pravda/Lež)

Internační tábory byly zřízeny během druhé búrské války. (Pravda/Lež)

Zdravotní péče v táboře byla dostatečná a efektivní. (Pravda/Lež)

Úkol 4: Spojte události s jejich následky.

Nedostatečné hygienické podmínky. vysoká úmrtnost

Strava z kukuřičné kaše. šíření nemoci

Nedostatek léků a lékařského personálu podvýživa

Úkol 5: Vyberte správná slova do textu.

Internační tábor v Bloemfonteinu byl _____ určen pro rodiny búrských vojáků, ale rychle se stal _____ a _____, což vedlo k nedostatečným hygienickým podmínkám. Kvůli špatným hygienickým podmínkám se _____ šířily nemoci, jako tyfus, úplavice a spalničky.

- a) původně, přeplněným, nevyhovujícím, rychle
- b) původně, prázdným, vyhovujícím, pomalu
- c) dočasně, čistým, přijatelným, náhodně

Úkol 6: Přiřad'te roky k událostem.

Počátek britského kolonialismu: a) 18.-19. století

Druhá búrská válka: b) 1899-1902

Největší rozmach Britského impéria: c) 16. století

Text B

Britský Kolonialismus a Internační Tábor Norvals Pont

Britský kolonialismus představuje jedno z nejdůležitějších a nejvlivnějších období v historii. Od 16. do 20. století rozšířilo Britské impérium své území na všechny kontinenty, což mělo zásadní dopad na kultury, ekonomiky a politické systémy mnoha zemí.

Kolonialismus Británie započal v 16. století, kdy byly zakládány první kolonie v Severní Americe a Karibiku. Tyto kolonie vznikaly z několika důvodů. Ekonomické zájmy byly zásadní, protože kolonie poskytovaly suroviny jako tabák, bavlnu a cukr, které byly v Evropě velmi žádané. Důležité byly také strategické důvody, jelikož kolonie umožňovaly Británii rozšiřovat svůj vliv a kontrolovat klíčové námořní trasy. Šíření křesťanství bylo dalším důvodem, kdy britští misionáři vnímali kolonizaci jako příležitost pro šíření své víry.

V 18. a 19. století zažívalo Britské impérium svůj vrchol. Británie ovládla Indii, části Afriky, Austrálie a další území po celém světě. Impérium se stalo známým jako „říše, nad kterou slunce nikdy nezapadá“, což odráželo jeho globální rozměr. Přestože britská nadvláda přinesla některým regionům modernizaci a industrializaci, způsobila také mnoho utrpení. Domorodé kultury byly často potlačovány, lidé vykořisťováni a mnohdy docházelo ke konfliktům.

Internační Tábor Norvals Pont

Jedním z důsledků britského kolonialismu byl vznik internačních táborů, jako byl tábor Norvals Pont. Tento tábor byl zřízen během druhé búrské války (1899-1902) v Jihoafrické republice. Norvals Pont sloužil jako místo zadržení především pro búrské ženy a děti.

Podmínky v táboře Norvals Pont byly velmi těžké. Tábor byl přelidněný, nedostatek jídla a léků byl běžný, a hygienické podmínky byly žalostné. Nemoci se rychle šířily a mnoho internovaných zemřelo na následky podvýživy a nemocí. Tábor byl obklopen ostnatým drátem a strážěn britskými vojáky, což ještě více umocňovalo pocit beznaděje a izolace. V táborech často chyběly základní hygienické potřeby, což vedlo k šíření nemocí jako tyfus a cholera.

Kvůli nedostatku zdrojů byly vzdělávací a volnočasové aktivity omezené. Přesto se lidé snažili organizovat školní lekce, náboženské obřady a další aktivity, aby udrželi morálku a nějakým způsobem zlepšili své životní podmínky. Děti se učily číst a psát, ženy se zapojovaly do ručních prací a všichni se snažili najít způsob, jak si udržet naději a smysl života v těžkých podmínkách.

Praktiky v táboře Norvals Pont byly tvrdé a často nehumánní. Internovaní byli nuceni žít v provizorních stanech nebo chatrčích, které neposkytovaly dostatečnou ochranu před

nepřízní počasí. Strava byla nedostatečná a jednotvárná, což vedlo k podvýživě a oslabení imunity. Práce byla často fyzicky náročná a přístup britských úřadů k internovaným byl často represivní a trestný. Jakékoli pokusy o odpor nebo protest byly tvrdě potlačovány. Internovaní byli často vystavováni psychickému a fyzickému nátlaku, což zahrnovalo například nucené práce, nedostatečnou zdravotní péči a omezený přístup k pitné vodě. Navíc byly rodiny často rozdělovány, což mělo devastující dopad na psychické zdraví všech zúčastněných.

Utrpení žen a dětí v těchto táborech podnítilo mezinárodní kritiku a vedlo k otázkám o lidských právech a etice války, což přispělo k vývoji mezinárodního humanitárního práva v následujících letech.

Důsledky britského kolonialismu jsou dodnes patrné v mnoha bývalých koloniích. Kolonialismus přinesl modernizaci a technologický pokrok, ale také způsobil hluboké sociální a ekonomické nerovnosti. Mnoho zemí se dodnes potýká s důsledky vykořisťování a kulturního potlačování. Internační tábory, jako ten v Norvals Pontu, jsou bolestnou kapitolou této historie a připomínají nám, jaké následky může mít neomezená moc a dominance jednoho národa nad druhým.

Úkol 1: Doplňte následující věty.

Britský kolonialismus představuje jedno z nejvýznamnějších a nejvlivnějších období v _____. Kolonialismus Británie započal v _____ století, kdy byly zakládány první kolonie v _____ a _____. Kolonie vznikaly z několika důvodů, včetně _____, _____ a _____. V 18. a 19. století zažívalo Britské impérium svůj _____. Jedním z temných období britského kolonialismu byla druhá _____ válka.

Úkol 2: Přiřad'te roky k událostem.

Počátek britského kolonialismu:

Druhá búrská válka:

Největší rozmach Britského impéria:

- a) 1899-1902
- b) 18.-19. století
- c) 16. století

Úkol 3: Spojte důvody s jejich popisem.

Ekonomické důvody	a) Šíření křesťanství britskými misionáři
Strategické důvody	b) Poskytování surovin jako tabák, bavlna a cukr.
Náboženské důvody	c) Rozšiřování britského vlivu a kontrola námořních tras.

Úkol 4: Určete, zda jsou následující tvrzení pravdivá nebo nepravdivá.

Britské impérium zažilo svůj vrchol v 18. a 19. století. (Pravda/Lež)

Internační tábor Norvals Pont sloužil především pro búrské muže. (Pravda/Lež)

Podmínky v táboře Norvals Pont byly velmi těžké kvůli přelidnění a nedostatku zdrojů. (Pravda/Lež)

Internační tábor byl obklopen ostnatým drátem a strážen britskými vojáky. (Pravda/Lež)

Úkol 5: Vyberte správná slova do textu.

Internační tábor Norvals Pont byl původně určen pro _____ búrských vojáků, ale rychle se stal _____ a _____, což vedlo k nedostatečným hygienickým podmínkám. Kvůli špatným hygienickým podmínkám se _____ šířily nemoci, jako tyfus, _____ a _____.

- a) rodiny, přeplněným, nevyhovujícím, rychle, úplavice, cholera
- b) muže, prázdným, vyhovujícím, pomalu, malárie, horečka dengue
- c) děti, čistým, přijatelným, náhodně, spalničky, neštovice

Úkol 6: Spojte události s jejich následky.

a) Podvýživa a vysoká úmrtnost	Omezené vzdělávací a volnočasové aktivity
b) Psychický a fyzický nátlak	Přelidnění tábora
c) Žalostné hygienické podmínky	Nedostatečná strava
d) Snaha udržet morálku	Šíření nemocí jako tyfus a cholera

Text C

Německý Kolonialismus a Shark Island

Německo vstoupilo do kolonizačního závodu později než jiné evropské mocnosti, jako Británie a Francie. Hlavními důvody pro kolonizaci byly ekonomické zájmy, prestiž a politická moc. V roce 1884 vyhlásil kancléř Otto von Bismarck Berlínskou konferenci, která legitimizovala německé koloniální ambice a rozdělila africký kontinent mezi evropské mocnosti. Německé impérium se zaměřilo na získání území v Africe a Tichomoří, což vedlo k vytvoření několika kolonií.

Mezi nejvýznamnější německé kolonie patřily Německá Jihozápadní Afrika (dnešní Namibie), Německá Východní Afrika (části dnešní Tanzanie, Burundi a Rwanda), Togo a Kamerun v západní Africe. Tyto kolonie sloužily jako zdroje surovin a obchodní základny, což výrazně přispělo k německému ekonomickému růstu. Německá nadvláda však byla často brutální a vedla k mnoha konfliktům s domorodým obyvatelstvem.

Shark Island, nacházející se u pobřeží dnešní Namibie poblíž města Lüderitz, se stal během německé koloniální nadvlády v letech 1904–1908 místem pro koncentrační tábor. V roce 1904 vypuklo povstání domorodých kmenů Herero a Nama proti německé nadvládě. Toto povstání bylo reakcí na dlouhodobé utlačování, zabírání půdy a nucené práce, které německá vláda uvalila na domorodé obyvatelstvo. Německá armáda brutálně potlačila povstání a přeživší členové kmenů Herero a Nama byli internováni v několika táborech, včetně Shark Islandu.

Podmínky v tomto táboře byly kruté. Vězni trpěli hladem, nemocemi a byli nuceni k těžké práci. Odhaduje se, že na Shark Islandu zemřelo až 3 000 lidí. Tento koncentrační tábor je považován za jeden z prvních moderních genocidních táborů, kde byla systematicky ničena celá populace na základě etnické příslušnosti.

Německé koloniální období mělo dlouhodobé následky pro domorodé obyvatele, včetně ztráty půdy, kultury a životů. Německé krutosti během povstání Herero a Nama jsou považovány za jednu z prvních moderních genocid. Tento masakr měl devastující dopad na populaci Herero a Nama, které byly téměř vyhubeny.

Dnes se Německo snaží vyrovnat s touto temnou kapitolou své historie prostřednictvím oficiálních omluv a snah o reparace. V roce 2004, při stém výročí povstání Herero, Německo oficiálně uznalo genocidu a v roce 2021 se zavázalo k poskytnutí finanční pomoci Namibii jako formu reparací. Tento krok byl důležitým milníkem v procesu uznání historických křivd a snahy o smíření.

Německý kolonialismus, ačkoli méně známý, představuje významnou etapu světových dějin. Události spojené s německou koloniální expanzí, včetně tragédie na Shark Islandu, poskytují zásadní historické poučení o následcích imperiální politiky a významu lidských práv. (genocida – soustavné úsilí o úplné vyhubení etnické, sociální či národnostní skupiny, nejvíce spojován s obdobím nacionálního Německa za druhé světové války)

Úkol 1: Doplňte následující věty.

Německo vstoupilo do kolonizačního závodu později než jiné evropské mocnosti, jako _____ a _____. Berlínskou konferenci vyhlásil kancléř _____ v roce 1884. Německá Jihozápadní Afrika je dnes známá jako _____. Mezi německé kolonie patřily Německá Východní Afrika, Togo a _____. Shark Island se nachází u pobřeží dnešní _____ poblíž města _____. V roce 1904 vypuklo povstání kmenů _____ a _____ proti německé nadvládě. Na Shark Islandu zemřelo až _____ lidí. V roce 2021 se Německo zavázalo k poskytnutí finanční pomoci _____ jako formu reparací.

Úkol 2: Určete, zda jsou následující tvrzení pravdivá (P) nebo nepravdivá (L):

- a) Německo bylo první evropskou mocností, která kolonizovala Afriku. P x L
- b) Berlínská konference rozdělila africký kontinent mezi evropské mocnosti. P x L
- c) Německé kolonie sloužily jako zdroje surovin a obchodní základny. P x L
- d) Shark Island byl rekreačním střediskem pro německé vojáky. P x L
- e) Povstání Herero a Nama bylo reakcí na německé utlačování a zabírání půdy. P x L
- f) Podmínky v koncentračním táboře Shark Island byly dobré a vězni měli dostatek jídla. P x L

Úkol 3: Vyberte správná slova do textu.

V roce (1904 / 1914) vypuklo povstání kmenů (Herero a Nama / Zulu a Xhosa) proti německé nadvládě. Toto povstání bylo reakcí na dlouhodobé (utlačování / obchodování), zabírání (půdy / zbraní) a nucené práce. Německá armáda (brutálně / mírumilovně) potlačila povstání a přeživší členové kmenů byli internováni v několika (koncentračních táborech / nemocnicích), včetně (Shark / Turtle) Islandu.

Úkol 4: Spojte jednotlivé historické události s jejich roky.

1) 1884	a) Závazek k reparacím
2) 1904	b) Uznání genocidy Německem
3) 2004	c) Berlínská konference
4) 2021	d) Povstání Herero a Nama

Úkol 5: Spojte jednotlivé důvody německé kolonizace s jejich popisem.

a) Ekonomické zájmy	Získání prestiže mezi ostatními evropskými mocnostmi
b) Politická moc	Zajištění surovin pro německý průmysl a nové trhy pro německé výrobky
c) Prestiž	Rozšíření německého vlivu a kontroly v mezinárodních záležitostech

Úkol 6: Spojte jednotlivé osobnosti s jejich rolemi.

a) Otto von Bismarck	a) domorodé kmeny, které se vzbouřily proti Němcům
b) Herero a Nama	b) sloužily jako zdroje surovin a obchodní základny
c) Německá armáda	c) kancléř, který vyhlásil Berlínskou konferenci
d) Německé kolonie	d) potlačila povstání brutální silou

Příloha 5 – Presentace².

Nacismus

Definice: Politická ideologie a hnutí vedené Adolfem Hitlerem a Národně socialistickou německou dělnickou stranou (NSDAP), které ovládlo Německo v letech 1933–1945. Kombinace nacionalismu, rasismu, antisemitismu a autoritářského politického stylu.

Vznik: Vznik v poválečném Německu po 1. světové válce. Nespokojenost s Versailleskou smlouvou a hospodářskou krizí.

Vzrůst: Hitlerův pokus o převrat (Pivní puč) v roce 1923. NSDAP získává moc legální cestou v roce 1933.

Ideologie - Nacionalismus: Představa o nadřazenosti německého národa.

Antisemitismus: Nenávist a diskriminace vůči Židům, kteří byli obviňováni ze všech problémů Německa.

Rasová teorie: Víra v rasovou hierarchii, kde Árijci jsou považováni za „nadřazenou rasu“.

Totalitní stát: Ovládnutí všech aspektů veřejného i soukromého života státem a nacistickou stranou.

Antisemitismus: Systematická diskriminace, perzekuce a vyhlazování židovského obyvatelstva. Zákony a opatření vedoucí k ekonomické, sociální a fyzické izolaci Židů.

Příklad:

Norimberské zákony (1935): Zákony, které zbavily Židy občanských práv a zakázaly sňatky mezi Židy a „Árijci“.

Křišťálová noc (1938): Pogrom proti Židům, ničení židovského majetku a synagog, zatýkání a vraždy.

Koncentrační tábory: Tábory vytvořené nacisty pro věznění, nucenou práci a masové vyhlazování Židů a dalších skupin (Romů, politických oponentů, homosexuálů).

Hlavní tábory:

Osvětim: Největší koncentrační a vyhlazovací tábor.

Dachau: Jeden z prvních koncentračních táborů, použitý jako model pro další tábory.

Funkce:

Nucená práce: Využití vězňů k otrocké práci pro německý válečný průmysl.

Vyhlazování: Systematické vyvražďování vězňů, hlavně Židů, plynovými komorami a jinými metodami.

---

² Jedná se o body objevující se v prezentaci. Byl k tomu využit didaktický materiál: Čapka, František a Zrníková, Jana. *Dějepis: vzdělávací oblast Člověk a společnost*. 3. vydání. *Duhová řada*. Brno: Nová škola, 2016.

Příloha 6 – Pracovní list – tabulka

Zaměřte se na práva, která jsou zmiňována v dokumentu, a identifikujte práva porušená v různých typech táborů. Vaše poznámky запиšte do následující tabulky:

TYP TÁBORA	PORUŠENÁ PRÁVA
Internální tábory	
Shark Island	
Koncentrační tábory	